

International Science Group

ISG-KONF.COM

XIV

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

**"DEVELOPMENT, EDUCATION, CULTURE: INTEGRATION
TRENDS IN THE MODERN WORLD"**

**Oslo, Norway
April 11 - 14, 2023**

ISBN 979-8-88955-325-0

DOI 10.46299/ISG.2023.1.14

DEVELOPMENT, EDUCATION, CULTURE: INTEGRATION TRENDS IN THE MODERN WORLD

Proceedings of the XIV International Scientific and Practical Conference

Oslo, Norway
April 11 – 14, 2023

UDC 01.1

The 14th International scientific and practical conference “Development, education, culture: integration trends in the modern world” (April 11 – 14, 2023) Oslo, Norway. International Science Group. 2023. 585 p.

ISBN – 979-8-88955-325-0

DOI – 10.46299/ISG.2023.1.14

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

83.	Пилипко О.О., Пилипко А.В., Дружинінська К.О., Жердева Г.В. ВПЛИВ ПОКАЗНИКІВ СИЛОВОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ В УМОВАХ ВОДНОГО СЕРЕДОВИЩА, НА РЕЗУЛЬТАТ ПОДОЛАННЯ ДИСТАНЦІЇ 100 МЕТРІВ РІЗНИМИ СПОСОБАМИ У СПОРТСМЕНІВ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	361
84.	Пруднікова М., Алтухова М., Шерстюк М. ВЛАСТИВОСТІ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ СПОРТСМЕНОК У ВЕЛОСПОРТІ	366
85.	Півень М.І. АКТУАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРЕСІВ КУРСАНТІВ-ПІЛОТІВ ДО САМОРУХУ В ФІЗКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	369
86.	Пігур М.В. КУРС "ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ" У ПРОФЕСІЙНІЙ ПАРАДИГМІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ- СЛОВЕСНИКА	372
87.	Саніна І.О. ІНТЕГРАЦІЯ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ	375
88.	Сирова Г.О., Чаленко Н.М., Лапшин В.В. ІГРОВИЙ КОМПОНЕНТ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	377
89.	Тюріна В.О., Медведєва А.А., Харитоновна В.М. ФОРМУВАННЯ ЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	379
90.	Філіппова Л.В. ОСВІТА В УКРАЇНІ	385
91.	Хоменко Т.А. ФАХОВА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: СОЦІОКУЛЬТУРНА ТА СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА КОМПЕТЕНЦІЇ	388

КУРС «ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ» У ПРОФЕСІЙНІЙ ПАРАДИГМІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

Пігур Мирослава Василівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри української мови та методики її навчання

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира

Гнатюка

Початок ХХІ століття характеризується рядом гострих проблем щодо запиту на практикоорієнтованих фахівців, які здатні узагальнювати усі фундаментальні знання і проявляти багатофункціональні уміння й навички. Це стосується і сучасного вчителя-словесника.

Відповідно до програми з української мови «сучасне навчання є компетентнісним, а, отже, орієнтованим не на засвоєння визначеного обсягу знань, а передусім на пізнання життєвих реалій, у яких ці знання мають значення» [1, с. 2]. Отже, сучасний вчитель-лінгвіст має досконало володіти усіма нормами літературної мови, методами лінгвістичного й літературознавчого аналізу, бачити мову як функціональну систему, знати літературу, історію й культуру рідного народу в контексті світової літератури. Одним із визначальних та практично завершальним курсом у підготовці вчителя-словесника є дисципліна «Лінгвістичний аналіз художнього тексту».

Мета статті полягає в обґрунтуванні ролі дисципліни «Лінгвістичний аналіз художнього тексту» в формуванні комплексних компетентностей майбутнього вчителя-філолога.

Згідно із енциклопедією «Українська мова»: ««Лінгвістичний аналіз тексту» – це аналіз будь-якого тексту як продукту мовно-розумової діяльності людини із застосуванням лінгвістичних методів і прийомів з метою виявлення його структурно-сислової єдності, комунікативної спрямованості та інтерпретації упорядкування мовних засобів для вираження смислу» [2, с. 291]. Отже, об'єктом вивчення лінгвістичного аналізу тексту може бути твір будь-якого стилю, а лінгвістичного аналізу художнього тексту (далі – ЛАХТу) є художній текст. Він є найвищою мовною одиницею стилістичного рівня і як слушно зауважує професор В. Я. Мельничайко, під час аналізу текстів, як і під час роботи над іншими мовними одиницями, слід звернути увагу на їх семантику: структуру та комунікативне призначення [3, с. 11].

Сьогодні маємо принципово нову філософію пізнання природи художнього тексту. Спостереження за розумінням логіки його внутрішньої організації, за психолінгвальними чинниками впливу тексту на читача, закономірностями

рецепції та інтерпретації зобов'язують лінгвістів-дослідників художнього тексту шукати нові підходи до його аналізу.

Окрім загальнотекстових проблем, науковці широко торкаються окремих аспектів творів як класиків, так і сучасних майстрів художнього слова. Детально досліджено мову Івана Вишенського, Марка Вовчка, Ольги Кобилянської, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника, Василя Стуса та інших. Для ЛАХТу – це надзвичайно важливий аспект, адже відбір мовного матеріалу на заняття потребує ретельного аналізу й соціокультурної мотивації у виборі дидактичного матеріалу. Специфіка лінгвістичного аналізу художнього тексту полягає у відборі текстів, які репрезентують високохудожні зразки сучасної української літературної мови, щоб показати усе багатство і різноманітність рідної мови. Мова художніх текстів – важливий компонент форми – зумовлює і зміст твору, слугує матеріалом для створення словесно-художніх образів. Завдання лінгвістичного аналізу – розкрити ті мовні засоби кожного рівня, за допомогою котрих виражається ідейно-смісловий зміст літературного тексту.

Класики лінгвістичних досліджень Л. Щерба і О. Пешковський довели, що слово в художньому тексті образне не тому, що воно є метафорою, а тому, що йдеться про мову художнього твору як єдиного цілого. Наприклад, у поезії Ліни Костенко «Пансіонат «Форель»» (До питання про нервову систему) використано терміни з музичної, медичної, психологічної галузей знань, але, безсумнівно, – це високохудожній, високоестетичний, експресивний твір і зосереджує увагу реципієнта на сприймання художніх образів та викликає цілу гаму почуттів.

Вивчення будь-якої дисципліни передбачає засвоєння поняттєвого апарату і окреслення методів дослідження виучуваного явища. Базовими поняттями ЛАХТу є: 1) розуміння мови як системи; 2) з'ясування ролі лінгвістичних одиниць кожного мовного рівня (фонетики, орфоєпії, лексики, фразеології, словотвору, синтаксису, стилістики); 3) володіння поняттям мовної норми на кожному рівні; 4) вільне оперування літературознавчими термінами; 5) розуміння літературних процесів в українській та світовій літературі; 6) вироблення навичок виразного читання; 7) розуміння структури категорії «образ автора».

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні вміти: окреслювати термінологічний апарат ЛАХТу; виразно прочитати текст, вмотивовуючи засоби виразності та вибір тексту для аналізу; визначати тему та основну думку тексту; застосовувати для дослідження художнього тексту категорію образу автора; здійснювати рівневий і комплексний аналіз тексту.

Література

1. Українська мова. 10 клас: програма для загальноосвітніх закладів з українською мовою навчання. Дивослово. 2018. № 7-8. С. 2-15.

2. Українська мова. Енциклопедія / ред. колегія В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова) та ін. Київ: видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2000. 750 с.

3. Мельничайко В. Я. Лінгвістика тексту в шкільному курсі української мови: посібник для вчителів. Київ: Радянська школа, 1986. 165 с.

4. Костенко Л. В. Триста поезій. Вибране. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. 416 с.